

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Historia muzyki
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MHM-R1_1P-202, MHM-R1_2P-202
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – czerwiec 2020 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	3 sierpnia 2020

Uwaga! Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający wskazuje funkcje muzyki (np. użytkowa, artystyczna, sakralna, obrzędowa, taneczna, rozrywkowa). 1.6) Zdający rozróżnia i określa podstawowe instrumenty występujące w kulturze antycznej Grecji [...].

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe podanie nazwy instrumentu oraz imienia greckiego boga.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa instrumentu: aulos

Imię greckiego boga: Dionizos

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający rozróżnia i charakteryzuje gatunki i formy muzyczne: b) wokalne i wokально-instrumentalne – [...] madrygału [...].

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe zaznaczenie odpowiedzi.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

C

Zadanie 3.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający rozróżnia i charakteryzuje gatunki i formy muzyczne: b) wokalne i wokально-instrumentalne – chorału (np. psalm, hymn, antyfona, responsorium, sekwencja) [...].
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy [...] słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: c) cechy gatunków i form muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 5 [...].

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe podanie trzech cech muzycznych hymnu *Pange lingua*.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- śpiew jednogłosowy
- rytmika swobodna, zależna od tekstu
- śpiew sylabiczny
- tekst łaciński
- skala modalna
- śpiew a cappella

Zadanie 3.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający charakteryzuje twórczość: b) wybranych kompozytorów europejskich ([...] J. Desprez (de Pres) [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe podanie nazwy formy muzycznej oraz nazwiska kompozytora.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa formy: msza, Missa *Pange lingua*

Nazwisko kompozytora: Josquin des Prés (J. Desprez)

Zadanie 4.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.1) Zdający poprawnie posługuje się terminami i pojęciami muzycznymi określającymi: c) rodzaje faktury (np. [...] polifoniczna, homofoniczna [...]).
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy [...] słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: c) cechy gatunków i form muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 5 [...].

Zasady oceniania

2 pkt – za prawidłowe wskazanie dwóch różnic wraz z wyjaśnieniem.

1 pkt – za prawidłowe wskazanie jednej różnicy wraz z wyjaśnieniem.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

Różnica 1.: *Kyrie* – przewaga faktury polifonicznej, *Gloria* – przewaga faktury *nota contra notam*

Różnica 2.: *Kyrie* – melizmaty (*contrapunctus floridus*), *Gloria* – sylabiczne traktowanie tekstu (*contrapunctus simplex*)

Wyjaśnienie: *Kyrie* – tekst o charakterze wotywnym oparty na słowach *Kyrie eleison, Christe eleison* zdecydował o bogatym opracowaniu muzycznym, pozwolił na wyrażenie muzyką błagalnego charakteru modlitwy; *Gloria* – część mszy oparta na długim tekście eksponującym prawdy wiary; zgodnie z postulatami szkoły rzymskiej otrzymała opracowanie muzyczne, którego cechą pierwszoplanową jest czytelność tekstu liturgicznego.

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający charakteryzuje twórczość: b) wybranych kompozytorów europejskich ([...] G.P. Palestrina [...]). 1.8) Zdający rozpoznaje i opisuje cechy stylu muzycznego: b) szkół kompozytorskich ([...] rzymskiej [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe podanie nazwiska kompozytora oraz nazwy szkoły.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwisko kompozytora: Giovanni Pierluigi da Palestrina

Nazwa szkoły kompozytorskiej: szkoła rzymska

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.6) Zdający rozróżnia i określa [...] instrumentarium oraz charakterystyczne obsady wykonawcze typowe dla poszczególnych epok od średniowiecza do XXI w.

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe podanie 2 nazw instrumentów z grupy chordofonów oraz 2 nazw instrumentów z grupy aerofonów.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

Chordofony: viole, violone / kontrabas barokowy, lutnia, klawesyn

Aerofony: flety, obój, kornet / cynk, serpent, puzon

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.3) Zdający określa i charakteryzuje: b) techniki kompozytorskie charakterystyczne dla różnych stylów historycznych ([...] basso continuo [...]).

Zasady oceniania1 pkt – za poprawne zapisanie nazw dwóch instrumentów mogących realizować partię *basso continuo* oraz wyjaśnienie.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

Instrumenty: klawesyn, lutnia, viola da gamba, violone

Wyjaśnienie: realizacja improwizacyjna lub opis sposobu realizacji

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający rozróżnia i charakteryzuje gatunki i formy muzyczne: c) instrumentalne – [...] form tanecznych (tańce użytkowe i stylizowane) [...].
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy [...] słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: c) cechy gatunków i form muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 5 [...].

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawny opis tańca uwzględniający tempo, cechy metro-rytmiczne oraz pochodzenie tańca.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Przykładowa odpowiedź

Sarabanda jest tańcem pochodzenia hiszpańskiego. Utrzymana jest w tempie wolnym lub umiarkowanym, w metrum $\frac{3}{4}$.

Zadanie 6.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy [...] słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: b) cechy stylów muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 8 [...] rozpoznając i charakteryzując podstawowe cechy języka muzycznego (tonalność, [...] harmonikę, [...] sposoby kształtowania formy [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – za określenie budowy sarabandy i podanie tonacji wyjściowych.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Budowa sarabandy: budowa dwuczęściowa

Tonacje wyjściowe każdej z części: *h-moll* i *D-dur*

Zadanie 6.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający rozróżnia i charakteryzuje gatunki i formy muzyczne: c) instrumentalne – [...] form tanecznych (tańce użytkowe i stylizowane), rodzaje [...] suity [...].

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne podanie nazwy gatunku i nazw trzech tańców.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa gatunku: *suita*

Przykładowe nazwy tańców: *menuet, allemande, gawot, gigue, bourrée*

Zadanie 7.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy [...] słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: b) cechy stylów muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 8 [...] rozpoznając i charakteryzując cechy języka muzycznego ([...] melodykę, harmonikę, fakturę [...], obsadę wykonawczą, typ wyrazowości).

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne wskazanie trzech środków muzycznych ilustrujących burzę.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- artykulacja (tremolo w partiach smyczków, kottów; *staccato, sf / sforzato*)
- dynamika (zróżnicowana dynamika – od *pianissimo* do *fortissimo*, duże kontrasty dynamiczne, *fp / forte-piano*)
- faktura (np. przeciwstawianie pionów akordowych w partiach instrumentów dętych melodycznym przebiegom smyczków)
- melika (użycie różnorodnych motywów melodycznych ilustrujących zachodzące zjawiska przyrody – np. wznoszące się i opadające pochody chromatyczne, figuracja akordowa, duże skoki interwałowe)
- harmonika (czterodźwięki zmniejszone)
- instrumentacja (operowanie instrumentami zróżnicowanymi rejestrowo: kontrabasy, wiolonczele, flet piccolo)

Zadanie 7.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.1) Zdający poprawnie posługuje się terminami i pojęciami muzycznymi określającymi: a) elementy muzyki – rodzaje [...] dynamiki i ich najczęściej spotykane włoskie określenia.

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowy wybór czterech włoskich oznaczeń dynamicznych i podanie ich polskich odpowiedników.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

Oznaczenie włoskie	Oznaczenie polskie
<i>pp</i>	bardzo cicho
<i>p</i>	cicho
<i>cresc.</i>	coraz głośniej
<i>f</i>	głośno
<i>ff</i>	bardzo głośno
<i>fp</i>	głośno i nagle cicho
<i>sf</i>	mocny akcent na zaznaczonym dźwięku
<i>più forte</i>	jeszcze głośniej

Zadanie 7.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający charakteryzuje twórczość: b) wybranych kompozytorów europejskich ([...], A. Vivaldi, [...] J. Haydn, [...] G. Rossini, R. Strauss [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie tytułu utworu oraz nazwiska kompozytora.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

Antonio Vivaldi, *Cztery pory roku* (Koncert g-moll *Lato*), *La tempesta di mare* (Koncert F-dur)

Joseph Haydn, Oratorium *Pory roku*

Joseph Haydn, Symfonia nr 8 *Wieczór* (*Le soir*)

Richard Strauss, *Symfonia Alpejska*

Gioacchino Rossini, *Wilhelm Tell*

Zadanie 8. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający charakteryzuje twórczość: b) wybranych kompozytorów europejskich ([...] R. Wagner [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne wskazanie nazwy akordu i jego twórcy.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa akordu: akord tristanowski

Nazwisko twórcy: Richard Wagner

Zadanie 9. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.9) Zdający porządkuje chronologicznie: c) postaci kompozytorów wymienionych w pkt 7 [...].

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne ustalenie chronologii wydarzeń.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Oznaczenie wydarzenia	Chronologia
A.	3
B.	2
C.	1
D.	4

Zadanie 10.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający rozróżnia i charakteryzuje gatunki i formy muzyczne: c) instrumentalne [...].
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy [...] słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: c) cechy gatunków i form muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 5 [...].

Zasady oceniania

1 pkt – za podanie dwóch poprawnych argumentów dotyczących cech marsza żałobnego.
0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

Metrum 4/4, tonacja molowa, tempo wolne, obecność rytmu punktowanego.

Zadanie 10.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.3) Zdający określa i charakteryzuje: b) techniki kompozytorskie charakterystyczne dla różnych stylów historycznych ([...] imitacyjna [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe podanie rodzaju techniki polifonicznej.
0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

Technika kanoniczna / kanon

Zadanie 10.3. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2) Zdający [...] wyjaśnia stosowane w partyturze skróty nazw instrumentów orkiestry.
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy [...] słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: d) cechy i rodzaj zapisu muzycznego wskazanego w ust. 1 pkt 2 [...].

Zasady oceniania

3 pkt – za prawidłowe wpisanie polskich nazw instrumentów w sześciu kolejnych wejściach tematu.
2 pkt – za prawidłowe wpisanie polskich nazw instrumentów w pięciu kolejnych wejściach tematu.
1 pkt – za prawidłowe wpisanie polskich nazw instrumentów w czterech kolejnych wejściach tematu.
0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Kolejność wejść tematu	Nazwa instrumentu / instrumentów
1.	kontrabas
2.	fagot
3.	wiolonczela
4.	tuba
5.	klarnet, fagot
6.	altówka, wiolonczela

Zadanie 11. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający charakteryzuje twórczość: a) wybranych kompozytorów polskich ([...] M. Karłowicz [...]); b) wybranych kompozytorów europejskich ([...] P. Czajkowski, [...] G. Mahler [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe przyporządkowanie po jednym źródle inspiracji do tytułu każdego utworu.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

1.	C	2.	B	3.	A
----	---	----	---	----	---

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.8) Zdający rozpoznaje i opisuje cechy stylu muzycznego: b) [...] głównych nurtów stylistycznych: [...] neoklasycyzmu [...].
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.2) Zdający analizuje teksty literackie, teoretyczne i historyczne o muzyce z określeniem problemu (przedmiotu) omawianego w tekście [...].

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne podanie nazwiska kompozytora i nazwy kierunku.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwisko kompozytora: Arthur Honegger

Nazwa kierunku: neoklasycyzm

Zadanie 13.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający charakteryzuje twórczość: a) wybranych kompozytorów polskich ([...] St. Moniuszko [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne podanie nazwiska kompozytora, tytułu pieśni i nazwy zbioru.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwisko kompozytora: Stanisław Moniuszko

Tytuł pieśni: *Prząśniczka*

Nazwa zbioru: *Śpiewnik domowy*

Zadanie 13.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowej [...] utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: a) cechy stylów muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 8 [...] rozpoznając i charakteryzując podstawowe cechy języka muzycznego ([...] melodykę, harmonikę, fakturę, sposoby kształtowania formy, obsadę wykonawczą, typ wyrazowości).

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne wskazanie dwóch elementów aranżacji służących popularyzacji utworu.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- charakter taneczny (foxtrot / polka)
- aranżacja partii fortepianowej na zespół instrumentalny
- zwrotki pieśni przedzielane improwizacjami w partiach trąbki, klarnetu i instrumentów perkusyjnych
- „piosenkarski” charakter partii wokalne
- żartobliwe zakończenie.

Zadanie 14. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.6) Zdający rozróżnia i określa [...] instrumentarium oraz charakterystyczne obsady wykonawcze typowe dla poszczególnych epok od średniowiecza do XXI w.

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe połączenie 4 elementów budowy z instrumentami.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Instrument	Element budowy instrumentu lub element związany z grą na instrumencie
waltornia	wentyle
gitara	kapodaster
kotły	membrana
akordeon	miech

Zadanie 15.1 (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający charakteryzuje twórczość: c) innych kompozytorów, reprezentatywnych dla epoki, stylu, kierunku, szkoły lub ugrupowania artystycznego [...].
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowej [...] utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: a) cechy stylów muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 8 [...] rozpoznając i charakteryzując podstawowe cechy języka muzycznego ([...] obsadę wykonawczą, typ wyrazowości).

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne podanie nazwy techniki wokalne.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

Nazwa techniki: sprechstimme / sprechgesang

Zadanie 15.2 (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.8) Zdający rozpoznaje i opisuje cechy stylu muzycznego: b) [...] głównych nurtów stylistycznych: ekspresjonizmu [...].
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowej [...] utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: b) cechy stylów muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 8 [...] rozpoznając i charakteryzując podstawowe cechy języka muzycznego ([...] obsadę wykonawczą, typ wyrazowości).

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne podanie nazwy kierunku i wyjaśnienie dotyczące uzyskanego efektu.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa kierunku: ekspresjonizm

Przykładowe wyjaśnienie: zastosowana technika oddaje / wyraża / pogłębia ekspresję tekstu.

Zgodnie z założeniem ekspresjonizmu miała zadziwić, zaszokować słuchaczy

Zadanie 16. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający charakteryzuje twórczość: b) wybranych kompozytorów europejskich ([...] J. Cage).
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowej [...] utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: b) cechy stylów muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 8 [...].

Zasady oceniania

2 pkt – za poprawne podanie nazwy modyfikacji, nazwiska jej twórcy i wyjaśnienie, na czym polegała i czemu służyła modyfikacja brzmienia fortepianu.

1 pkt – za poprawne podanie nazwy modyfikacji i nazwiska jej twórcy LUB wyjaśnienie, na czym polegała i czemu służyła modyfikacja brzmienia fortepianu.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa modyfikacji: preparacja fortepianu / fortepian preparowany

Nazwisko twórcy preparacji: John Cage

Przykładowe wyjaśnienie: preparacja polegała na umieszczeniu w wybranych przez kompozytora miejscach, na strunach / między strunami fortepianu różnych przedmiotów (gwoździe, śruby, kawałki drewna itd.). Celem modyfikacji była zmiana brzmienia instrumentu, poszerzenie tradycyjnego brzmienia o efekty perkusyjne. John Cage chciał unowocześnić brzmienie tego instrumentu.

Zadanie 17.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2) Zdający rozróżnia rodzaje notacji muzycznej [...] i zapisu muzycznego [...]. 1.7) Zdający charakteryzuje twórczość: a) wybranych kompozytorów polskich ([...] K. Penderecki [...]).
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowej [...] utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: b) cechy stylów muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 8, wskazując przynależność utworu do danego stylu (od średniowiecza do XXI w.) oraz rozpoznając i charakteryzując podstawowe cechy języka muzycznego ([...] obsadę wykonawczą [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe podanie nazwy nurtu i nazwiska kompozytora.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa nurtu: sonoryzm

Przykładowe nazwiska kompozytorów: Krzysztof Penderecki, Kazimierz Serocki, Witold Szalonek

Zadanie 17.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.8) Zdający rozpoznaje i opisuje cechy stylu muzycznego: a) wszystkich epok historycznych od średniowiecza do XXI w.
III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.1) Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowej [...] utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje: b) cechy stylów muzycznych wymienionych w ust. 1 pkt 8, wskazując przynależność utworu do danego stylu (od średniowiecza do XXI w.) oraz rozpoznając i charakteryzując podstawowe cechy języka muzycznego ([...] obsadę wykonawczą, typ wyrazowości).

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe określenie aparatu wykonawczego oraz opis zawierający dwa efekty dźwiękowe, które uzyskane zostały przez niekonwencjonalne użycie instrumentów.
0 pkt – brak spełnienia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Aparat wykonawczy: chór i orkiestra symfoniczna.

Opis: przykładowe efekty dźwiękowe – klastery, pasma dźwiękowe, glissanda, efekty perkusyjne lub opis wrażeniowy (szepty, krzyki, szmery, zgiełk recytujących głosów, skandowanie głosem, różnorodne efekty perkusyjne), niekonwencjonalne użycie instrumentów, uzyskanie sonorystycznego brzmienia zespołu wykonawczego.

Zadanie 18. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający charakteryzuje twórczość: a) wybranych kompozytorów polskich ([...] St. Moniuszko, [...] K. Szymanowski [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe podanie po jednym nazwiskiem kompozytora oraz tytułu opery do każdego plakatu.
0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Plakat 1.

Kompozytor: Stanisław Moniuszko

Tytuł: *Straszny dwór*

Plakat 2.

Kompozytor: Karol Szymanowski

Tytuł: *Król Roger*

Zadanie 19. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.8) Zdający rozpoznaje [...] cechy stylu muzycznego: c) twórczości wybranych kompozytorów wymienionych w pkt 7.

Zasady oceniania

1 pkt – za poprawne przyporządkowanie nazw instrumentów do wszystkich wykonawców.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Nazwiska muzyków	Nazwa instrumentu
Pat Metheny	gitara
Anne-Sophie Mutter	skrzypce
Leszek Możdżer	fortepian
Mischa Maisky	wiolonczela

Zadanie 20. (0–25)

Temat 1.

Danuta Gwizdalanka napisała: *potomni uznali Beethovena za symbol niezależności w sztuce. Stał się on uosobieniem artysty bezkompromisowego, a nawet «zbuntowanego» [...], świadomie pisał «trudną muzykę», niejednokrotnie ignorując przyzwyczajenia wykonawców i słuchaczy. Potwierdź słuszność tej opinii. W swoich rozważaniach odwołaj się do trzech utworów Ludwiga van Beethovena reprezentujących różne gatunki muzyczne. Wybierz utwory, w których zastosowane zostały nowatorskie rozwiązania dotyczące koncepcji cyklu, użytych form, techniki kompozytorskiej, instrumentacji.*

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Tworzenie wypowiedzi.	2.2) Zdający formułuje przejrzystą wypowiedź pisemną, określając genezę, przeobrażenia, powiązania, wpływy, podobieństwa i różnice wskazanych w ust. 1 pkt 3–8: a) dzieł, form i gatunków muzycznych ([...], koncert, symfonia [...]). 2.4) Zdający prezentuje własny pogląd na muzyczną twórczość i kulturę epok minionych, dokonuje syntezy i porównań, wskazuje dzieła, twórców [...] o szczególnym znaczeniu dla danej epoki [...] oraz uzasadnia swoje poglądy i popiera je właściwie dobranymi przykładami.

20.1. (0–2)

Zgodność treści pracy z tematem; rozpoznanie problemu sformułowanego w temacie, np. omówienie wybranych utworów, w których Beethoven zastosował nowatorskie rozwiązania.

20.2. (0–10)

Trafne przywołanie faktów istotnych dla tematu; omówienie przywołanych faktów.

Przykładowe zagadnienia:

- koncepcja cyklu, nowe rozwiązania dotyczące dramaturgii muzycznej (ilość i układ części)
- modyfikacja klasycznych form (np. wprowadzanie trzeciego tematu w allegrze sonatowym, drugie przetworzenie w restrykcji, praca przetworzeniowa w ekspozycji)
- technika kompozytorska: mistrzostwo w operowaniu techniką przetworzeniową, wariacyjną, polifoniczną, nowy pomysł na konstrukcję tematów, formotwórcza rola dynamiki i faktury, rozbudowanie relacji harmoniczných w ramach systemu dur-moll, symfonizacja gatunku koncertu
- instrumentacja: poszerzenie składu orkiestry, aktywizacja wszystkich grup instrumentalnych, zindywidualizowanie partii wiolonczel i kontrabasów
- omówienie prototypów nowych gatunków: uwertura koncertowa → poemat symfoniczny, bagatela → romantyczna miniatura fortepianowa, VI Symfonia F-dur → symfonia programowa, symfonia wokально-instrumentalna
- ewolucja gatunków sonaty fortepianowej i kwartetu smyczkowego.

20.3. (0–5)

Dobór przykładów z literatury muzycznej, ilustrujących omawiane fakty

Przywołanie i omówienie trzech adekwatnych przykładów muzycznych z twórczości Beethovena.

20.4. (0–3)**Jakość omówienia**

- Umiejętne hierarchizowanie problemów.
- Porządkowanie zagadnień, zjawisk i przykładów.
- Konteksty biograficzne.

20.5. (0–2)**Poprawne stosowanie terminologii**

Właściwe posługiwanie się terminami i pojęciami muzycznymi świadczące o ich zrozumieniu.

20.6. (0–3)

Uwaga! W tej części punkty przyznawane są wówczas, gdy praca jest na temat.

Uporządkowanie treści – kompozycja i język

Czytelna struktura pracy; wstęp, rozwinięcie i zakończenie zachowują właściwe proporcje.

Logika wyводу i wnioskowanie

Zachowana logiczna ciągłość wypowiedzi; wnioskowanie poprawne; jasno i przekonująco sformułowane wnioski.

Język i estetyka pracy

Poprawność gramatyczna i stylistyczna; czytelne pismo.

Temat 2.

W muzyce II połowy XX stulecia eksponowane miejsce zajęła twórczość o charakterze awangardowym, której założeniem były eksperymenty z brzmieniem, formą, interpretacją zapisu muzycznego, teatralizacją procesu wykonania muzyki. Omów trzy wybrane przez Ciebie utwory wskazanego okresu, które potwierdzają aspiracje wielu kompozytorów w tworzeniu muzyki awangardowej.

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Tworzenie wypowiedzi.	2.2) Zdający formułuje przejrzystą wypowiedź pisemną, określając genezę, przeobrażenia, powiązania, wpływy, podobieństwa i różnice wskazanych w ust. 1 pkt 3–8: a) technik kompozytorskich. 2.4) Zdający prezentuje własny pogląd na muzyczną twórczość i kulturę epok minionych, dokonuje syntezy i porównań, wskazuje dzieła i twórców [...] o szczególnym znaczeniu dla danej epoki, stylu [...] oraz uzasadnia swoje poglądy i popiera je właściwie dobranymi przykładami.

20.1. (0–2)

Zgodność treści pracy z tematem; rozpoznanie problemu sformułowanego w temacie, np. omówienie trzech wybranych utworów reprezentujących nurt awangardowy w muzyce II połowy XX w.

20.2. (0–10)

Trafne przywołanie faktów istotnych dla tematu; omówienie przywołanych faktów.

Przykładowe zagadnienia:

- przywołanie utworów, które reprezentują wybrane nurty / wybrany nurt awangardowy (np. sonoryzm, aleatoryzm, muzyka elektroniczna, muzyka graficzna, serializm, punktualizm, spektralizm, teatr muzyczny, muzyka perkusyjna)
- poprawny opis wybranych utworów, potwierdzający nowatorstwo brzmienia kompozycji.

20.3. (0–5)

Dobór przykładów z literatury muzycznej, ilustrujących omawiane fakty

Przywołanie i omówienie trzech adekwatnych przykładów muzycznych.

20.4. (0–3)

Jakość omówienia

- Umiejętne hierarchizowanie problemów.
- Porządkowanie zagadnień, zjawisk i przykładów.
- Konteksty biograficzne.

20.5. (0–2)

Poprawne stosowanie terminologii

Właściwe posługiwanie się terminami i pojęciami muzycznymi świadczące o ich zrozumieniu.

20.6. (0–3)

Uwaga! W tej części punkty przyznawane są wówczas, gdy praca jest na temat.

Uporządkowanie treści – kompozycja i język

Czytelna struktura pracy; wstęp, rozwinięcie i zakończenie zachowują właściwe proporcje.

Logika wyvodu i wnioskowanie

Zachowana logiczna ciągłość wypowiedzi; wnioskowanie poprawne; jasno i przekonująco sformułowane wnioski.

Język i estetyka pracy

Poprawność gramatyczna i stylistyczna; czytelne pismo.